

NO. 29

AMERIŠKA DOMOVINA

Anton Kacjan 9-12-72
Terminal Tower
Room 2310
Cleveland, O. 44113

AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLYServing Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, WinnipegSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, FEBRUARY 10, 1972

STEV. LXXIV — VOL. LXXIV

Italija išče izhod iz težavne vladne krize

Ko je E. Colombo obupal nad možnostjo uspeha, je predsednik poveril sestavo vlade G. Andreottiju, predsedniku parlamenta.

RIM, It. — Emilio Colombo je pretekli teden uvidel, da ne more računati na uspeh svojega napora za obnovo vladne koalicije in sestavo nove vlade. Tako je sporočil predsed. republike G. Leoniju, ki je nato poveril to nalogo predsedniku poslanske zbornice parlamenta Giuliju Andreottiju. Ta je nalogo sprejel "s pridržkom", ker tudi njegovi izgledi na uspeh niso posebno ugodni.

Zadnjih 10 let je imela Italija stalno vlado strank "leve sredine", republikancev, socialnih demokratov, socialistov in krščanskih demokratov. V tej zvezi strank je prihajalo vedno do novih trenj in premikov nekaj bolj na levo ali na desno.

Predsedniške volitve lanske jesen so odnose med vladnimi strankami tako zategnile, da je bilo očitno, da nova zapletena vladna kriza ni več daleč. Predsednik republike Leoni je krizo hotel odložiti, pa mu ni uspelo. Narodno gospodarstvo, socialne reforme in posebno napovedano glasovanje o zakonu o ločitvah so podirle temelj za vladno zvezo strank. Posebno težavno je vprašanje ločitve zakona.

Parlament je leta 1970 ta zakon sklenil, njegovi nasprotniki pa so zbrali preko 3 milijone podpisov volivcev — potrebnih je le en milijon — za zahtevo, naj odloči o veljavnosti zakona ljudsko glasovanje. Socialisti in komunisti so odločno proti temu, prav tudi republikanci, ker so prepričani, da bo glasovanje odločilo proti zakonu. Krščanski demokrati so v vprašanju razdvojeni, desničarji pa ljudsko glasovanje zagovarjajo. Do glasovanja bo nujno prišlo v času od 15. aprila do 15. junija, če ne bo dotlej parlament sedanjega zakona spremenil.

Prevladuje prepričanje, da bo predsednik republike Leoni moral razpustiti parlament, če Andreotti ne bo uspel, četudi je čas za nove redne volitve šele prihodnje leto.

Japonska ojačuje svoje oborožene sile

TOKIO, Jap. — Narodni obrambni svet je predložil povečanje izdatkov za narodno obrambo v novem proračunu za 19.6 odstotkov. V programu za okrepitev oboroženih sil je vključen načrt za razvoj novega orožja in povišanje plač vojaštvu, ki naj pomaga dvigniti njihovo moralo.

Poravnajte naročnino!
Datum poteka
naročnine je nad Vašim
imenom na naslovu!

Vremenski
prerok
pravi:

Večinoma sončno in mrzlo. Najvišja temperatura okoli 20. Ob 6 zjutraj je kazal toplomer -6° F.

Novi grobovi

Catherine Fonda
Umrla je 82 let stara Catherine Fonda z 12716 Lenacrave. Pogreb bo iz Ferfolia pogrebnega zavoda na Union Avenue v soboto zjutraj. Truplo pokojne bo na mrtvaškem odru danes zvečer in jutri popoldne in zvečer.

Sylvester Urbancich
Včeraj popoldne je umrl v St. Vincent Charity bolnišnici 59 let stari Sylvester Urbancich, po domače Sally, po dolgi bolezni. Pokojnik je bil rojen v Standard, Ill., in se je preselil v Cleveland pred mnogo leti, bil je zaposlen kot uradnik pri J. & L. Steel Co. Zapustil je brata Josepha in sestre Mary Shuster, Ann Dulay, Roso in Emmo Jurcak ter druge sorodnike. Bil je član Društva Najsv. Imena pri Sv. Lovrencu, KSKJ št. 63, ADZ št. 10 in SNPJ št. 173. Preje je živel na 10016 Orleans Avenue v Newburghu. Pogreb bo v soboto ob 8.30 iz Fortunovega pogrebnega zavoda na 5316 Fleet Avenue, v cerkev sv. Lovrenca ob 9., nato na Kalvarijo.

Mary Cubra
Včeraj popoldne je umrla v Euclid General bolnišnici 82 let stara Mary Cubra z 940 E. 144 St., rojena v Žumberku na Hrvaškem, od koder je prišla v ZDA l. 1922, vdova po Samu Cubra in preje po Paulu Perdock, mati Mrs. John (Helen) Maynock in Mary Sigur, stara mati Davida Sigur. Bila je članica SZZ št. 10. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v soboto ob 8.45, v cerkev sv. Jožefa na St. Clair Avenue ob 9.30, nato na All Souls pokopališče.

Zvezno sodišče ukazalo Alabami najem črncev v državne policijske sile

MONTGOMERY, Ala. — Zvezno sodišče je odredilo državi Alabami, da mora začeti namenjati v svoje policijske sile črnce in da mora njihovo število postopno doseči 25% celotnega moštva. To je sedaj čisto bel, četudi je ena četrtina prebivalstva države črna.

Pričakujejo, da se bo država proti tej odredbi zveznega sodišča pritožila.

Združene države niso edina velika država na svetu, ki se bori proti brezposelnosti, tudi večina držav svobodne Evrope je vedno bolj v skrbeh, ko se brezposelnost trdovratno drži in ponekod celo znova narašča.

Brezposelnost je visoka v Veliki Britaniji, na Švedskem in v Italiji, sedaj pa naglo raste tudi v Franciji in Nemčiji ter v večini manjših držav, ko gospodarsko življenje zastaja in se nove vloge vanj zmanjšujejo.

Brezposelnost je na splošno v Evropi nekaj manjša kot v ZDA, kjer se vrti že nad eno leto okoli 6%, pa še vedno raste, v zadnjih mesecih celo kar precej hitro. Boje se, da bo Evropa sledila ameriškemu zgledu v letih 1970-1971, ko sta tiščali na deželo istočasno inflacija in brezposelnost. V nekaterih državah se pojavlja pritisk zmanjšati boj proti inflaciji, pa se posvetijo boju proti brezposelnosti.

Tudi v Sovjetiji beg s podeželja v mesla

Od vsakih 100 učencev, ki končajo šolo na podeželju, jih ostane tam ponekod le — 5!

MOSKVA, ZSSR. — V zadnjem času zbrani podatki in študije kažejo, da je ponekod v Sovjetski zvezi beg z dežele v mesta postal tolikšen, da se podeželje naravnost prazni. V nekaterih farmerskih predelih ostane povprečno le po en kmečki fant doma od 20, pravi neka leningrajska študija.

Beg s podeželja je bil znan že dalj časa in so ga v omejenem obsegu oblasti celo podpirale, nihče pa ni sodil, da je dosegel zdaj tak obseg. Kosmomolskaja Pravda, glasilo komunistične mladine ZSSR, prinaša sestavek A. Ilyina, ki študira na leningrajski univerzi ekonomske znanosti, v katerem navaja podatke, ki jih je nabral v razgovorih s kmečko mladino in z mladino na poljedelskih institutih v Leningradu in Pskovu.

A. Ilyin opozarja, da so njegovi podatki omejeni in jih je zato treba jemati s pridržkom, vendar so ti takšni, da vzbujajo dvom, če bo uspelo oblastem obdržati pri sedanjih razmerah na deželi dovolj mladih strokovno usposobljenih ljudi za moderno obdelovanje zemlje. Ilyin namreč na temelju zbranih podatkov ugotavlja, da komaj 5 od vsakih 100 učencev, ki so končali šole na podeželju, ostane tam, vse ostalo gre v mesta, kjer pričakuje boljše in lažje življenje.

Nixon bo imel trenutno zvezo z Washingtonom tudi na Kitajskem

WASHINGTON, D.C. — Neposredna in trenutna zveza predsednika ZDA z Washingtonom in posebno z vrhovnimi poveljniki oboroženih sil je nujna vedno in povsod. Za njo bo poskrbljeno v polni meri tudi v času predsednikovega obiska na Kitajskem.

Predsedniku Nixonu bodo na razpolago vsak čas različni načini takojšnje zveze z ZDA še mimo onih v njegovem letalu "The Spirit 76".

Naraščanje brezposelnosti skrbi svobodno Evropo

sti, četudi ob obnovi nevarnosti inflacije.

Strokovnjaki napovedujejo porast brezposelnosti in krajši deloven teden v večini držav svobodne Evrope. Pri tem je sedaj brezposelnost vsaj povprečno za 40% večja, kot je bila pred enim letom in 50% večja, kot je bila pred dvema leti.

V Veliki Britaniji je brezposelnost porasla do take mere, da je največja v zadnjih 25 letih. Pretekli mesec je bilo brez rednega posla preko en milijon delavcev. To je sprožilo v parlamentu ostro razpravo o gospodarskem stanju dežele, v kateri je opozicija zahtevala vladne ukrepe proti brezposelnosti. Na splošno je brez dela v Angliji, na Škotskem in v Valesu 4.3% delavstva, na Severnem Irskem pa kar 9%.

V Franciji je uradno brezposelnih bilo lani v novemburu 395,000, 39% več kot novembra 1970. Delavski stro-

Vladne skupine v Čilu delajo volivne načrte

SANTIAGO, Čile. — Poraz pri nadomestnih volitvah 16. januarja letos vladnim strankam kar ne more iz spomina. Četudi je predsednik Allende dejal, da vladne stranke v omenjenih okrajih niso nikdar zmagale, se te med seboj grdo obtožujejo in mečejo odgovornost za poraz druga na drugo.

Med tem ni več daleč do novih kongresnih volitev, ki bodo odločile usodo sedanjega levičarske vlade. Nove volitve v Kongres se bodo po zakonu vršile marca 1973. Levičarske stranke se pogovarjajo o skupnem nastopu s samo enim kandidatom v vsakem volivnem okraju.

Na podoben nastop mislijo tudi stranke opozicije, ki so pri nadomestnih volitvah pretekli mesec pokazale, kaj zmorejo. Tako je treba pričakovati v naslednjih mesecih vedno ostrejši in trši boj med vladnimi strankami in opozicijo, ki ima sedaj trdno večino v Kongresu.

Sporazum o novi ustavi Rodezije postal dvomljiv

SALISBURY, Rod. — Posebna britanska komisija pod vodstvom lorda Pearce-ja, ki preiskuje razpoloženje javnosti in stališče črnih domačinov do sporazuma, ki sta ga sklenili vadi Rodezije in Velike Britanije, prihaja do spoznanja, da večina črncev sporazum odklanja.

Nekaj časa je izgledalo, da so proti ureditvi razmer v Rodeziji le nekateri skrajnejši, posebno mlajši rod, nato pa so se začeli izjavljati proti tudi plemenski poglavarji, za katere so računali, da bodo sporazum sprejeli.

Vse to je vplivalo na rodezijsko vlado, ki je začela stopati črnim vodnikom in njihovim podpornikom med belci na prste. To je vznejevoljilo britansko komisijo, ki se pritožuje in dolži rodezijsko vlado I. Smitha, da ne drži obljube, da bo omogočila komisijsi nemoteno delo in ne bo nikogar ovirala pri izražanju njegovega stališča.

Če bo komisija prišla do zaključka, da sporazum nima potrebne podpore med belim in črnim prebivalstvom Rodezije, bo njegovo končno odobritev odklonila, s čimer bo verjetno propadel.

kovnjaki trdijo, da je trenutno brezposelnih v Franciji okoli 520.000. Francoska vlada skuša z raznimi ukrepi pospešiti gospodarsko dejavnost in ustvaritev novih delovnih mest.

V Zahodni Nemčiji brezposelnosti dolgo niso skoraj poznali, delavstva je vsa leta primanjkovalo. Zadnje poletje je nastopila sprememba. Delo je bilo najprej nekaj težje najti, nato pa so ponekod že začeli tudi delavstvo odpuščati. Precej zaskrbljenosti je to povzročilo med preko 2 milijoni tujih delavcev, ki se zavedajo, da bodo prvi, ki bodo ostali brez posla, če bi brezposelnost res dosegla večji obseg. Koncem leta je bilo v Zahodni Nemčiji le okoli 270.000 brezposelnih ali 1.2% vse delovne sile. Položaj se je od tedaj nekaj izboljšal, avtomobilska industrija, ki je tedaj delno omejila svoj obrat, si je zopet pomagala. Pričakujejo, da se bo položaj v letošnjem letu

začel postopno izboljševati, ko bo mednarodna monetarna kriza končana in bo mednarodna trgovina zopet živahnejša.

V Italiji trenutno izgledi za izboljšanje razmer niso dobri, gospodarski zastoj, ki je lani znižal celotno produkcijo za nekako 3%, še ni mimo. Število brezposelnih je preseglo 1.1 milijona ali nekako 4.5%.

Na Nizozemskem se je število brezposelnih v začetku leta držalo okoli 3.2%, pa so napovedovali še njegov porast in imajo zato v načrtu omejitve prihajanja tujih delavcev v državo. Tudi v Belgiji ni položaj veliko drugačen.

Na Švedskem je brezposelnost le 3%, pa je vendar največja v času po drugi svetovni vojni.

Boj proti naraščajoči brezposelnosti je posebno težaven zaradi tega, ker je vso Evropo zajel val inflacije, ki je višji od tega v naši deželi.

LETALSTVO BIJE RDEČE, KI ZAČENJAJO OFENZIVO

Ameriško letalstvo je včeraj v enem najboljšežnejših napadov v zadnjih letih skušalo zavreti rdečo ofenzivo, ki naj bi se začela tako v severnem delu Južnega Vietnama kot na Osrednjem višavju. ZDA ojačujejo svoje letalske sile v bližini Južnega Vietnama.

SAIGON, J. Viet. — Ko so med tem nadaljuje po določenem načrtu.

Pretekli teden 2 mrtva 31 ranjenih
Danes je bilo objavljeno v Saigonu, da sta pretekli teden padla v vojaških operacijah 2 ameriška vojaka, 31 pa je bilo ranjenih.

Britanija varčuje z električnim tokom, ko premogarji štrajkajo
LONDON, Vel. Brit. — Strajk premogarjev, prvi po 46 letih, se vleče že nad en mesec in začelo se je čutiti pomanjkanje premoga. Tega je v skladiščih še vedno precej, pa ga delavci ne marajo voziti v elektrarne in industriji, ker podpirajo premogarje.

Pogajanja za končanje štrajka so prekinjena in oblasti so omejile uporabo električnega toka za oglaševanje in razsvetljevanje, ki ni nujno. Napovedujejo tudi omejitve toka za domove. Premogarji, ki štrajkajo se bojijo, da utegne to obrniti javno razpoloženje proti njim in jih prisiliti na popuščanje.

Premogarji imajo sedaj povprečno od \$47 na teden (če delajo na površini) do \$78 (če delajo v rovin pod zemljo). Država rudniki so namreč državnih, ponajpovše največ 8%, medtem ko zahtevajo štrajkujoč premogarji vsaj trikrat toliko.

Francija bo vrnila Izraelu denar namesto plačanih Mirage letal

PARIZ, Fr. — Francija in Izrael sta se pobotala o sporu kupljenih in plačanih 50 Mirage letal. Letala so bila naročena iz kupljena še pred junjsko vojno leta 1967, Izrael jih je tudi plačal.

Ko so bila letala pripravljena za dobavo, je tedanji predsednik De Gaulle to prepovedal, ker je med tem spremenil svoje politiko na Srednjem vzhodu. Dotlej je bila Francija glavni dobavitelj orožja Izraelu in njegova vsestranska podpornica. De Gaulle je nekega dne to politiko preokrenil in začel iskati boljše odnose z arabskimi državami. S tem so se začeli odnos med Francijo in Izraelom naglo ohlajati in De Gaulle je postal Izraelu očitno nenaklonjen in celo naravnost nasproten.

Pod novim predsednikom Pompidoujem se je položaj nekaj umiril in sedaj izgleda, da sta se Pariz in Jeruzalem dogovorila, da bo Francija vrnila kupnino za Mirage letala z 8% obresti vred.

Odločen ukrep v boju za snago in čistočo

SEOUL, J. Kor. — Sodišče je obsodilo 277 gospodinj in gospodinjstev pomočnic, ki jih je policija prišla, ko so metale odpadke na cesto, vsako na 3 dni zapora.

Različna prožnost kože
Človeška koža je na trebuhu dvakrat prožnejša od one na hrbtu.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Podr. št. 25 SZZ ima v nedeljo ob dveh popoldne v šoli sv. Vida redno sejo. Po seji bo zabava. Vse članice vabljen!

Zakonska sloga — Pretekli torek, 8. februarja, sta v krogu svoje družine obhajala 52-letnico svoje poroke Lovrenc in Rose Kožuh s 13116 Astor Avenue v West Parku. Zahvaljujeta se za voščila sorodnikov in prijateljev.

Zadušnica — V soboto ob 6.30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Blaža Raischel ob 23. obletnici smrti.

Ta debeli četrtak — Včasih smo v Sloveniji današnji četrtke imenovali "ta debeli", ko je moralo priti kaj boljšega, običajno prekajenega na mizo. Na ta dan so imeli god vsi "ta debeli", med tem ko so suhi lahko praznovali ves mesec — sušec.

ZDA bodo še dalje čvale krono sv. Štefana

DUNAJ, Avstr. — Josef kardinal Mindszenty, madžarski primas, je bil v skrbeh, da bi ZDA vrnilo Madžarski krono sv. Štefana, ki jo je izročil v čuvalnje ameriški vojski zadnji regent Madžarske adm. Horthy maja 1945, ko se je pred Sovjeti umaknil iz Madžarske v južno Nemčijo.

Predsednik Nixon je sporočil primasu, da bo krona sv. Štefana ostala v ameriškem varstvu. Krona pripada madžarskemu narodnemu zakladu in je simbol madžarskega kraljestva, katerega početnik je kralj Štefan Sveti.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Kongres je včeraj odobril posebni zakonski predlog za končanje štrajka v pristaniščih ob Pacifiku in ga poslal predsedniku v podpis. Ta je odločen počakati, če bo štrajk končan potem sporazuma ali ne.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je včeraj v svojem poročilu o zunanji politiki dejal, da je sporazum o omejitvi strateškega orožja z ZSSR blizu, da pa ne bo obsegal vseh vrst orožja.

PARIZ, Fr. — Danes je prišel sem na dvodnevne razgovore nemški kancler W. Brandt. Večji del razgovorov naj bi bil posvečen gospodarskim vprašanjem.

BELFAST, S. Ir. — Včerajšnji dan prekinitev rednega dela in življenja na vsem Severnem Irskem ni uspel v taki meri, kot so vodniki boja za civilne pravice katoličanov napovedovali. Prišlo je do nekaj eksplozij in nekaj streljanja, ter je bilo 5 oseb ranjenih.

PARIZ, Fr. — Ameriški zastopnik na današnji seji konference za končanje vojskovanja v Vietnamu W. Porter je zavrnil izgovore zastopnika Hanoina za odklanjanje pregleda taborišč vojnih ujetnikov po mednarodnih ustanovih. Izjavil je, da se ne bo udeležil nobene ne seje, dokler bodo v Parizu zborovali nasprotniki vojne v Vietnamu, zbrani z vsega sveta.

RIM, It. — Vse kaže, da bo predsednik republike Leone razpustil parlament in razglasil nove volitve, kot tudi poskus Andreottija za sestavo nove vlade ni uspel.

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 29 Thursday, Feb. 10, 1972

Bodoča vloga komunizma v Jugoslaviji

I.

Srečanje Jugoslavije z nacionalistično mrzlico je prešlo kritično točko. Najhujše se ni zgodilo; zagovorniki trde roke in policisti niso bili pozvani, da zdravijo bolnika. Može, ki so bili okrepeljeni, izgledajo jugoslovanski "Hamiltoni" — komunisti, ki hočejo za svojo deželo federativni sistem, ne centralističnega, pa tudi ne ohlapno konfederalističnega.

Partijska disciplina in nadzor sta bila zategnjena in utegneta biti še bolj, toda predsednik Tito je obljubil, da ne bo jadral nazaj v "dogmatične vode" in gospodarski ukrepi, ki so bili podvzeti, so na strani liberalizma.

Toda vse to bi moglo zgrešiti glavni smisel Titovega udara pa nacionalistih v republiki Hrvaški v preteklem decembru. Če pogledamo nazaj, se zdi, da je do krize prišlo zaradi neštevilnih težav "jugoslovanskega poskusa", ki jih ne bo lahko odstranili.

Tako skuša razložiti sedanjí položaj in njegovo ozadje Dan Morgan v svojem članku, ki ga je poslal "Washington Post" iz Beograda v začetku tega meseca. Da je šlo pri "decembrskih dogodkih" za krizo jugoslovanskega režima, je zatrjeval že preje Milovan Djilas, nekdanji Titov ožji sodelavec in graditelj jugoslovanskega komunističnega režima.

V obsežnem članku razlaga Dan Morgan pomen "jugoslovanskega poskusa", srednjó pot med sovjetskimi državnim socializmom in zahodnim kapitalizmom. Po njegovem je to poskus morda enako važen, kot je važen strateški položaj Jugoslavije, preko katere vodijo pota na Srednji vzhod, pa tudi z vzhoda in iz Podonavja skozi Ljubljansko vrata v Italijo. Zgodba tega poskusa je zgodba napora jugoslovanskih komunistov vzdružiti komunistično vladó z delavskim nadzorom nad tovarnami, z osebno svobodo in učinkovito poslušóim tržnim gospodarstvom.

Kot je pokazala zadnja partijska konferenca v Beogradu, so partijski vodniki močno v skrbeh zaradi rastoče razlike med vsakdanjo stvarnostjo in postavljenimi cilji. Sedanja zategnjenost discipline se zdi, da je bila nujna, ker je Jugoslavija še vedno daleč od cilja — avtomatično delujoče družbe, v kateri bi postajala vloga Partije vedno bolj "vzgojna" kot pa poveljujoča in bi država začela odmirati.

Udeleženci konference Zveze komunistov v Beogradu od Tita navzdol prav tako priznavajo, da edinstvena jugoslovanska novost — sistem delavskega upravljanja podjetij ne deluje dobro. Delavec so vpliv pri upravi direktorji in tehnokrati skoraj čisto prevzeli, pa jih pri tem prikrajšali tudi za njihov pravični delež dohodka in bogastva, ki ga ustvarja njihovo delo.

Dr. Branko Horvat, eden od najsijajnejših ekonomistov dežele, je opisal pojav nacionalizma kot naravno posledico gospodarskih napak sistema in kot racionalizacijo neuspešnih naporov, poroča Dan Morgan v svojem članku.

Marksistični sociolog dr. Rudi Supek, ki je povezan z utopično "Praxis" filozofsko skupino v Zagrebu, je mnenja, da je jugoslovanski delavski razred obubožen in prisiljen v ekonomsko emigracijo, med tem ko finančna rast bogati takozvani srednji stan in izbrano elito, ki je povezana s financami in kapitalom.

Ljudje, ki obiskujejo našo deželo, imajo čisto vtis, da to ni dežela delavcev in samoupravljanja, ampak dežela novih bogatašev, je dejal dr. R. Supek.

Vsakdo, ki pogleda za bleščeče pročelje jugoslovanske konzumne družbe, ki dela tak vtis na obiskovalce, se bi nemara strinjal s komunističnimi vodniki, ki so v skrbeh zaradi širjenja socialnih razlik. V avtonomni pokrajini Kosovo neki razvojni program lepo napreduje po letih zastoja, toda diferencija je še vedno morilka otrok in umrljivost dojenčkov je trikrat večja kot v bogati severni republiki Sloveniji. V Beogradu, kjer brže črni Mercedesi z uradniki po cestah, ni brskanje revežev po smetnjakih za uporabnimi odpadki nobena redkost in ločeni zakonci morajo včasih živeti skupaj, ker jim ni mogoče dobiti drugega bivališča. Letni povprečni zaslužek je od \$200 na Kosovu do \$1,200 v Sloveniji.

Poročila govore o napadih delavstva na upravnike tovarn in v zadnjih dveh letih naj bi bilo v Jugoslaviji okoli 1000 "ustaviteljev dela" ali po naše štrajkov.

Ta nasprotja bi mogla biti normalna v naglo se razvijajoči deželi, toda neki komunist je tu pripomnil, da "jih ni mogoče trpeti v deželi, ki trdi, da gradi človeški (humani) socializem".

Prenekaterim komunistom dejansko nacionalistični pokreti, ki so butnili na dan preteklo leto, niso bili začetek, ampak posledica preocenjevanja poskusa, ki loči Jugoslavijo od bolj doktrinarnih komunističnih držav.

V večini težke dobe od Titovega preloma s Stalinom leta 1948 so Slovenci, Hrvatje in Makedonci težili k zlomitvi prijema, ki ga je imela centralna vlada na nje, s podpiranjem liberalnih reform in gospodarske decentralizacije.

Toda nauk leta 1971 utegne biti, da je nacionalizem prenehal biti koristen zaveznik liberalov in gospodarskih reformatorjev, ki so na oblasti od leta 1966, ko je bil odstavljen Aleksander Ranković.

Večje število Hrvatov, ki so sodelovali s Titom proti Rankoviću, je izgubilo svoja mesta in drugi, kot jugoslovanski predsednik Krste Crvenkovski iz Makedonije, so od decembra skrajno tihi.

(Konec jutri)

BESEDA IZ NARODA

Pismo
Vrhenskoga
Tineta

Waukegan, Ill. — V januar-skih dnevih smo bili. V tem mesecu je zima navadno ostra in trda. Neki pesnik je v starih časih zapel:

Prav lušno je pozim,
ko za pečko sedim
in fajfco v rok držim,
in pa tobak kadim...

Ker je tako veselo zapel, bi sodil, da je pred njim na mizi "flašca" stala in mu nudila zdravila, ki so pospeševala v njem dobro voljo za pesmico lepo.

Da, da, v starih časih so bili ljudje veseli in z malim zadovoljni. Dandanes pa zgleda, da ni na svetu več "zdravil", ki bi dobro voljo in zadovoljnost pospeševala. Včasih mislim, da se le jaz sam tak, ki tako čutim, pa tudi drugi o tem tako čutijo.

Na dan sv. Boštjana popoldne smo o tem govorili v našem narodnem hramu na Deseti cesti. Spominjali smo se, kako smo pred prvo in drugo svetovno vojno v predpušnih časih bili živi v naši Ameriški Vrhni. Vsako nedeljo kaka prireditev. Igre koncerti, banketi itd. Je še tudi zdaj nekaj, ampak tistih starih korenin ni več med nami, ki smo jih bili navajeni.

Ob teh spominih in pogovarjanju je eden med nami omenil, da se zdi, da je med nami vse premalo zanimanja in navdušenja za naša društva in organizacije. Drugi pa je pripomnil k temu, da to zato, ker ni med nami več navdušenih, gorečih voditeljev, ki bi ljudi navduševali in v nje vcepili več ljubezni do vsega, kar je našega slovenskega. Javnost je treba navduševati in to naprej in naprej, prav tako, kakor je treba na o-genj polagati polena, če ne o-genj ugasne. Tako je tudi z navdušenostjo v javnosti.

Prireditelji smo mu, da je to res tako. On pa je še dodal:

Podporna društva so potrebna, ampak poleg bratskega pomagajanja med članstvom je pa potreben tudi močan čut za narodnost tistih, ki tvorijo društva, jih vzdržujejo in podpirajo. Potem je našteval svoje razloge za to: Omenjal je, da kar se tiče samo zavarovalnine, je to upoštevanja vredno. Vendar smo pa sedaj v drugih časih (nekoč ne tako), zdaj se dobi zavarovalnina na vsakem o-glu. Ampak tistega, kar je našega, kar so naši pionirji ustanovili, to je pa na druge "više" nekaj našega! To je treba ohraniti! Načini bi se gotovo našli. Prvi in glavni način je narodni čut do vsega, kar so nam ustanovili pionirji. Potem je treba da bi tudi mi "sedanjiki" našli načine, ki naj bi te čute jačili in pomnoževali. To bi se dalo, če bi skušali najti take načine. Potem je omenil tudi tole:

Med novimi je zdaj dosti odličnih inteligentov! Ti bi lahko dodali mnogo novega navdušenja, da bi po naših društvi in naselbinah zagoreli kresovi no-

vega življenja v naši Ameriški Sloveniji.

Kako?

Mesečne društvene seje bi morale postati za naše slovensko narodno življenje nekaki mesečni seminarji (poučna vežbališča), kako pritegovati naše slovenske priseljence k društvom in k vsemu, kar je našega slovenskega. Obenem pa jih tudi poučevati o vseh življenjskih potrebah v tem novem svetu, kjer zdaj žive, kjer si zdaj služijo kruh, ustvarjajo svoje obstanke zase in za svoje družine in kjer pušajo in črpaajo svoje moči. Poučevati jih tudi o političnem življenju v mejah nestranskarstva in jim pri tem kazati prava pota, kje vse in kako naj podpirajo razne kandidate ob volitvah. Vse to na zmerne nestranskarke načine.

Vse to bi pomagalo društvom. Naši ljudje bi spoznali, kdo se za nje zanima in oni bi se zanimali bolj za vse, kar je slovenskega. Vse to bi se dalo doseči četudi se komu vse to zdi le kot prazne sanje.

— Tej potrebi, da bi se poizvelo več zanimanja zdaj in za naprej za naša društva in vse naše ustanove — posebno tudi za slovenski tisk, je potrebno pogledati v oči!

Predvsem: Zakaj se Slovenci manj in manj zanimamo za vse to, kakor so se naši pionirji? Razumeti je treba, da preprost slovenski delavec v novem svetu je potreben v marsičem nasvetov in pouka, kako priti do bolj-sega obstanke. Na mnoge načine je to mogoče, kako naj pri tem gospodarsko ravna, kako to in ono in kjer kdo dobi kje dober nasvet, se tja tudi več ali manj za vse drugo obrača. Če se mu na kakršenkoli način kaj takega nudi pri kakih organizacijah, se mu ta priljubi. Tisti, ki lahko kaj takega dajo preprostem našemu človeku v tujem svetu, napravijo veliko dobro delo. Ostanjejo nepozabljeni in to ohranja ljubezen do društev in ustanov, potom katerih se jim kaj takega nudi.

Kako do tega priti? Načini se najdejo. Mesečne seje društev bi bile za to najbolj primerne. Najprvo naj se reši društvene zadeve. Ko se te zaključijo, naj bi sledil kratek razgovor o vseh javnih zadevah, ki se pojavljajo. Teh je vedno dosti in ljudje so potrebni pouka o njih. Zakaj novi davki? Zakaj to ono? Je potrebno? Kako priti do boljših postav, boljšege reda? Kako važno je, koga kot državljani volimo? Kdo je vreden naših glasov, itd. To vse lahko na kratko, stvarno in nepristransko. Taki kratki programi, kake četrt ali pol ure po seji, previdno in prav vodeni bi pustili med članstvom zanimanje. In kjer dobi kdo dober nasvet, si to zapomni, ljubi in ne pozabi.

Nekaj takega potrebujemo Slovenci! Več zanimanja za male in preproste, pa jih bo to pridobilo v društva.

Velika naloga! Ljubezen do naroda mora biti pa še večja in kjer je te dovolj — z njo se reši vse!

Vrhensk Tine

—

Višji glas

Zenske imajo višji glas, ker imajo v glasilkah krajše strune.

Društvo Najsv. Imena Jezusovega

CLEVELAND, O. — OBHA-JILNA NEDELJA. — Prihoduja nedelja, 13. tm., je za vse ude Društva najsv. Imena Jezusovega župnije sv. Vida redna mesečna obhajilna nedelja, ko so vsi udeje po pravilih, katere so prostovoljno sprejeli, dolžni med društveno sv. mašo sprejeti sv. obhajilo. Kakor ob drugih svojih obhajilnih nedeljah, tako se bomo tudi to nedeljo za skupen odhod k naši sv. maši zbrali ob tričetrt na osem v veži pred šolsko dvorano. Od te dolžnosti je oproščen sami tisti, ki ima za to dovolj tehtne razloge.

SKUPEN ZAJTRK IN DRUŠTVENI SESTANEK. — Takoj po sv. maši bo v cerkveni dvorani pripravljen za vse zajtrk. Po zajtrku pa bo kratek društveni sestanek, na katerem se bomo pogovorili o tekočih društvenih zadevah. Kdor le more, naj se udeleži tudi skupnega zajtrka in po njem prisostvuje sestanku. Tudi to je namreč pomemben del naše notranje in zunanje povezave.

NABIRANJE NOVIH UDOV. — V času od te obhajilne nedelje pa do one v marcu je čas, ki ga vsako leto porabimo v to, da pomnožimo svoje vrste. Umrle svoje sobrate moramo nadomestiti z novimi, doraščajočimi. Vse te prav prijazno vabimo, naj se nam pridružijo. Vsak se lahko prikladi v župnišču ali pa pri kateremkoli zmed nas članov. Vsakega bomo veselili.

SMRT JE OBISKALA NASE VRSTE. — V tem tednu je prišla sestra Smrt po dva brata iz naših vrst: po br. Franceta Katalica in po br. Jožeta Salumana. Oba sta bila zglebna naša člana. Molimo zanj!

MESEC DOBREGA TISKA. — Ta mesec je posebej posvečen širjenju dobrega katoliškega tiska. Vse ude prosimo, da vsi store, kar največ morejo, tudi za razširitev dobrega katoliškega tiska med nami. Vsaka katoliška družina, vsak katoliški fant ali mož-samec mora imeti pri roki dober katoliški tisk. Tega imamo dovolj na voljo. Omenjamo tu le slovenskega. Imamo knjige Družbe sv. Mohorja v Celovcu, ki nas — slovenske zdomce — spremljajo od prihoda prvega našega rojaka v to deželo in nam skušajo biti v duhovno in gmočno pomoč. Izredno dragocene so te knjige. Na voljo imamo dalje domovinski verski 14-dnevnik "Družina", nadalje mohorsko "Nedeljo" itd., če se posebej ne ustavimo pri svojih ameriških in kanadskih verskih mesečnikih, pri lemontski Ave Mariji in torontski Božji besedi in pa pri argentinskem Duhovnem življenju.

— Kdor koli bo želel karkoli od tega ali kaj drugega naročiti, bo to lahko storil na nedeljskem sestanku.

France Sever, poročevalec

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Milvaški zapiski

PREDAVANJE. — V okviru sestanka slovenskega kulturnega društva Triglav je imel prav-lepo skioptično predavanje dr. Jože Gole, profesor v semenišču očetov Srca Jezusovega. Predaval je o Sveti deželi. Iz globokega poznanja Sv. pisma in Svete dežele, saj je bil tam že štirikrat v zadnjih desetih letih, je zelo zanimivo popisoval svoja potovanja in svoja opazovanja in dogodke, ki so se vršili v dobi Kristusovi. Ko ga poslušal, se ti zdi, da sem potuješ po teh potih. Tako namreč zna gospod profesor zanimivo pripovedovati do potankosti, kakšnega pomena so kaki kraji, kako se imenujejo danes z razliko od Kristusovih časov.

Vmes plete prijetne in neprijetne dogodke svojega potovanja. Tako da včasih izzveni malo za šalo malo zares. Posnetki posameznih krajev ali oseb so krasni. Človek bi kar poslušal. Zdi se ti, da sedaj potuješ po Betlehemu, sedaj po Jeruzalemu, potem si naenkrat na Olski gori, potem si na kraju zadnje večerje, nato na Kalvariji v cerkvi božjega groba in tako dalje. Res zanimivo! Škoda je le, da ljudje niso bili več obveščeni o tem predavanju. Verjetno bi bila še veliko boljše udeležba. Za tako predavanje se izplača priti.

KUHINJSKA KNJIGA. — V roke mi je prišla knjiga raznih prvovrstnih receptov. Izdalo jo je Društvo krščanskih mater in žena pri Sv. Juriju v South Chicagu. Ko sem jo zagledal, sem mi je takoj priljubila. Ze zunanjost knjige je privlačna. Kar je posebno zanimivo, je to, da je vmes tudi nekaj slovenskih kuhinjskih receptov. Takih dobite bolj malo. Knjiga je tudi v tem nekaj posebnega, da daje mere in njih pomen, kakor tudi njih uporabo, kar navadno ne dobite po kuhinjskih knjigah. Podaja tudi imena raznih rastlin, ki se pri kuhi uporabljajo in katerih pomena in uporabe ne vemo. Tu je vse lepo povedano. Nešteto je navodil, kako pripraviti kosilo z mesom, kako pripraviti kosilo s perutnino, kako pripraviti kosilo z ribami, s sirom in jajci ali v različni drugi uporabi. Dana so navodila, kako rezati različne vrste mesa. Zelo zanimivo je poglavje o ostankih. Kako jih ponovno porabimo. Tam je tudi navodilo, kako pripraviti kakšnih stvari, če ne primer kuhate za sto ljudi. Zares zanimiva knjiga. Je kuharica, a zelo uporabna za današnji čas.

Kdo zameri ženskam, da so hotele objaviti tudi svoja imena. Vsa čast jim! Veliko so se trudile s to knjigo, zato naj se tudi postavijo. Če bi koga mikalo, da bi knjigo naročil, naj se kar obrne na župni urad St. George Church, 9546 Ewing Ave., Chicago, Illinois 60617.

Društvo je izdalo to knjigo ob 50-letnici svojega obstoja. Tako se je društvo ovekovečilo. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1921.

MASKARADA. — Ljudje se radi zabavajo. Predpušni čas je kakor nalašč za to. Seveda se da, ko ni več tako strogega posta, kot je bil včasih, tudi predpušno veselje nima tistega pomena kot včasih. Ne izgubi pa pomena, da bi se človek ne veselil. Slovensko društvo Triglav ki ima svoj sedež pri Sv. Janezu, je sklenilo imeti predpušno zabavo. Je to že vsakoletna navada. Take stvari je težko opustiti. Poskrbljeno bo tudi za večerjo, kakor slišim. Začeli bodo streči ob 6. zvečer. Menda bodo krvave klobase s kislim zeljem. Za Slovence je to vedno bila delikatesa. Po večerji bo ples za muziko bo skrbel znani slovenski muzikant Frank Sezon. Kdo ga ne pozna? Ko on razteguje svojo harmoniko, noge kar same od sebe poskočijo in je veselje, da je joj. To se bo godilo na samo pustno soboto, 12. februarja, in ni, da bi kdo zamudil.

VERSKA PREDAVANJA V POSTU. — Zelja cerkve je, da se ljudje bolj in bolj poglobijo versko. Poudarek je ne samo na vzgoji otrok, ampak tudi odraslih. Koliko je takih ljudi, ki so zadnjikrat videli kako versko knjigo takrat, ko so zapustili šolo. Da je omogočeno tudi starejšim poglobiti versko znanje, bodo pri Sv. Janezu imeli tak verski program. Vodil ga bo dr. Jože Gole. Za temo si je izbral "Zadnji dnevi Kristusovega trpljenja". Predavanja se bodo začela v četrtek, 17. februarja, ob pol osmih zvečer v dvorani sv. Janeza. Predavanja bodo spremljala skioptične slike. Predavanja je za farane vstopnine prost, za nefarane pa je vstopnina 3 dolarje. Prijave sprejemajo v župnišču. Mislim, da je vredno, da se človek posluži take prilžnosti za poglobitev svojega duhovnega znanja.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

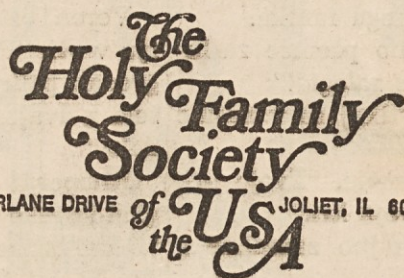
—

—

—

—

—

ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frances Yucevicius
Social Director	Nancy Owen
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

Members of the Supreme Board and Members of the Holy Family Society

This is to notify all of our membership that the Society's Investment Committee directed the First National Bank of Joliet to purchase the following AA and AAA bonds which have been added to the Society's Bond Portfolio. These bonds were purchased since January 1, 1972.

Northern Natural Gas	7%	\$25,145.49
Weyerhaeuser Company	7.65%	26,047.81
Public Service of Indiana	7.0%	24,736.81
Tampa Electric Company	7%	25,359.91
New York Telephone	7%	25,465.10
Houston Light and Power	7 1/2%	26,109.38

The total amount invested in the above six bond issues is \$152,864.50 and when added to the \$406,997.41 the Society invested in new bonds during November and December of 1971, we have a grand total of \$559,861.91 which your Society has invested just in the last three months in new bonds. All of these new bonds are, of course, additions to our already large bond portfolio.

Fraternally yours,

HOLY FAMILY SOCIETY—USA
ROBERT M. KOICHEVAR,
Secretary

RMK/ldd

ANNUAL STATEMENT - 1971 OF THE HOLY FAMILY SOCIETY, U.S.A.

ASSETS

1. Bonds	\$1,055,227.96
2. Stocks	371,735.10
3. Certificate Loans and Liens	17,276.16
4. Cash and Bank Deposits	344,074.46
5. Amounts recoverable from reinsurers	1,232.00
6. Premiums actually collected by subordinate Lodges not yet remitted to Home Office	488.31
7. Life Insurance premiums and annuity considerations deferred and uncollected	62,310.17
8. Accident and health premiums due and unpaid	12,975.94
9. Investment income due and accrued	14,778.23

TOTAL \$1,880,098.33

F. S. FINZGAR:

PREROKOVANA

SLIKE IZ SVETOVNE VOJNE

France je hitel proti domu. Na desnici je čutil gorko Francino roko. Zdelo se mu je, da ga pelje kot otroka, in je ubogal, ker je vedel, da drugače ne sme, ne more, noče. Ob njem je šlo čvrljanje otročičev, na nogah je še čutil, kje je spal Janezek. Vse je šlo z njim: Franca, otroci, vsa hiša.

Ko je potrkal doma na vrata in se je posvetila v veži Lojzina luč, je vse izginilo in ga zapustilo. Stopil je v vežo, v hišo in zagledal v njej sam dolgčas in puščobo.

IV

V nedeljo po velikem šmarnu je napregel Matic koleselj in se odpravil po strmen kolovozu v dolino. V dnu pri kapelici, kjer

je bila pot taka, da je bilo mo- goče sesti na voz, je čakala Franca z otrokoma. Ti so sedli na voz. Matic je pa šel peš, dok- ler niso privozili na varno cesto. Tamkaj je šele sedel na kozla in pognal.

Na cesti so dohajali mnogo voz, ki so bili natlačeno polni mater in otrok.

"Vse jih gre obiskat," je ome- nil Matic in se obrnil nazaj na kozlu.

"Morda zadnjič," je odgovorila Franca žalostna. Matic se je obr- nil spet naprej in švrknil konja. "Stric!" se je oglasil Ferjan. "Naj grem k vam sedet!"

"Pojdi, če mama dovoli."

Franca je samo prikimala grede, ko je opazovala voz, ki se jim je ognil. Pet otrok in štiri

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

1. Aggregate reserve for life certificates and contracts	\$ 707,408.00
2. Aggregate reserve for accident and health certificates	534,059.84
3. Certificate and contract claims:	
3.1 Life	1,000.00
3.2 Accident and Health	261,115.00
4. Premiums and annuity considerations received in advance including accident and health premiums	106,791.64
5. Liability for premium deposit funds	2,783.93
6. Commissions to fieldworkers due or accrued:	
Life and Annuity	\$ 5,755.34
Accident and Health	\$11,550.60
TOTAL	17,305.94
7. General expenses due or accrued	3,970.94
8. Taxes, licenses and fees due or accrued	3,267.80
9. Unearned investment income	431.90
10. Amounts withheld or retained by Society as agents or trustees	3,242.87
11. Mandatory securities valuation reserve	50,365.85
Total Liabilities	\$1,691,743.71
12. Unassigned funds	188,354.62
TOTAL	\$1,880,098.33

SUMMARY OF OPERATIONS (ACCRUAL BASIS)

1. Premiums and annuity considerations:	
1.1 Life	\$ 327,380.20
1.2 Accident and Health	2,478,684.96
2. Net investment income	44,847.99
TOTAL	2,850,913.15

DEDUCT

3. Death benefits	31,582.00
4. Matured endowments	1,500.00
5. Disability benefits	604.78
6. Surrender benefits	15,000.84
7. Accident and health benefits	1,242,370.54
8. Increase in aggregate reserve for certificates and contracts with life contingencies	135,040.00
9. Increase in reserves for accident and health certificates	129,871.52
10. Commissions on premiums and annuity considerations	878,814.40
11. General insurance expenses and fraternal payments	378,156.20
12. Insurance taxes, licenses and fees	14,526.55
13. Increase in loading on and cost of collection in excess of loading on deferred and uncollected premiums	4,702.98
TOTAL	2,832,169.81

14. Net gain from operations before refunds to members and excluding capital gains and losses	18,743.34
15. Net gain from operations after refunds to members and excluding capital gains and losses	18,743.34

UNASSIGNED FUNDS AND SPECIAL RESERVES ACCOUNT

1. Unassigned funds December 31, previous year	\$ 155,626.08
2. Net gain from operations	18,743.34
3. Net capital gains	205,635.46
TOTAL	380,004.88
4. Increase in reserve on account of change in valuation basis	51,980.00
5. Increase in mandatory securities valuation reserve	24,392.85
6. Adjustment in prior year A & H claim liability	115,277.41

TOTAL \$ 188,354.62

žene so sedele na njem, žalostne kot Franca.

Ferjan je zlezal k Maticu na kozla in prosil za vajeti.

"Ko bom gospodar, bom t u d i jaz imel konja," je začel fantek in nerodno držal vajeti.

Matic je pazil nanj, učil ga vso pot, kam naj potegne, če se s kom sreča, kam, če koga prevozi. Večkrat je moral poseči sam po vajetu, da niso zadeli ob kanton.

Čim bliže so bili Ljubljane, več je bilo voz. Pri Figovcu, kjer so se ustavili, je bila stiska za prostor v hlevu, toliko je bilo konj.

Franca je peljal Jančarjeve v gostilno, naročil kosilo in vse plačal.

Franca je bila huda.

"Veš kaj, te sramote mi ne delaj: voz si dal, konja, sam greš z doma — in sedal bi še plačeval. Na, tu imaš," mu je porinila krona na mizo. "Če jih ne vzameš, prav gotovo, da gremo peš nazaj."

Franca bi bil drage volje plačal trikrat toliko. Ko pa je pogledal Franco in slišal njene besede, je segel po kronah in jih spravil. Nato so šli iskat Blaža.

Po mestu je mrgolelo ljudi. Matic je prijel Ferjana za roko, Francki za krilo se je držala Micka.

"Da se ne izgubita," je svaril in se zibal s hribovskim korakom sredi ceste. Ljudje so hodili gor in dol. Vojaki, mladi in stari, vsi novo oblečeni. Z njimi matere s cajkami, otroci v novih, predolgih oblekah, z nekaterimi dekleta, ki so vselej zardele, ko so srečale znance.

Ferjan je gledal vojake in hiše in se spotikal ob vsakem kamenčku.

Pred vojašnico se je vse trlo. Vse je čakalo, vse izpraševalo. Po vežah in stopnicah so letali in klicali razna imena.

"Blaž Jančar," je vpraševal Matic.

"Katera kompanija?"

"Marškompanija št. 2."

"V drugem nadstropju."

Matic je stopil pogumno skozi vežo in delal pot proti stopni- cam.

Vrhu stopnic je zavpil nadnje vojak:

"Dober dan, Matic!"

Matic je gledal in segal po po- nujeni roki.

"Jernej! Ali ga ne poznaš, Franca?" se je zveselila Janča- rica.

"Kajne, sem zal?" se je norče- val Matjažev Jernej in se sme- jal. "Ali ste prišli k Blažu? Kar naprej! Tistale vrata, št. 37! Jaz moram k Figovcu. Me čaka naša. Zbogom!" Jernej je stekel po stopnicah kot razposajen fant in jim izginil, preden so zavili na hodnik.

Soba št. 37 je bila skoro praz- na. Pri vratih je nekdo spal na slamnici in bil pokrit s kapo čez oči. V kotu na levo sta dva, ki sta imela zvezde, sedela na po- stelji in kadila. Od te postelje ob steni je bilo vse nastlano s posvaljkano slamo. Ob zgledu tornistre, plašči in koci, nad nji- mi puške.

"Saj ga ni," je omenila tiho Franca.

Matic je gledal po dolgi sobi, dokler ni zagledal na koncu dvo- rane še nekoga. Ležal je vzrak in se ni ganil. Počasi so šli skozi sobo proti njemu.

"Je," se je oglasil šepetaje Matic.

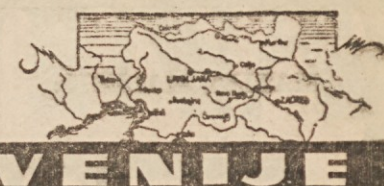
"Atel!" je zavpil Ferjan, izpulil roko iz Maticeve in stekel k oče- tu.

Ko je Blaž odprl oči, je ob njem že sedel Ferjan na slami.

"Lej ga," se je razveselil oče in sedel. Tedaj je stekla še Mic- ka in se mu oklenila krog vratu.

Za njo je šla Franca in mu segla v roko. Matic je pa ostal sredi sobe in si ni upal — tujec, tako se mu je zdelo — do njega.

VESTI IZ SLOVENIJE

Cerar ne bo več tekmoval.

Miro Cerar, naš najboljši športnik, nosilec številnih ko- lajn z olimpijskih iger in sve- tovnih prvenstev, je sporočil jugoslovanskemu olimpijske- mu komiteju, da se namerava posloviti od tekmovalnega špo- rta.

Oktet na Japonskem uspel

Slovenski oktet, ki se je med svojim potovanjem na Japon- sko le s težavo prebil skozi in- dijsko zaporo, je prepričljivo osvojil Japonsko občinstvo. Od- lične strokovne kritike so na široko odprta novim koncer- tom in televizijskim nastopom.

Blagovna hiša v Ljutomeru

Na Glavnem trgu v Ljuto- meru so odprli prvo sodobno blagovno hišo ljutomerskega podjetja "Vesna". Ureditev je stala 6,5 milijona dinarjev. V dveh nadstropjih in v pritličju blagovnice bodo kupcem nudili najrazličnejše potrošniško bla- go.

Suša jih je hudo zadela

V mariborski občini je suša najbolj zadela kmete v Slo- venskih goricah, ki nimajo ve- čjih gozdov. Na širokem ob- močju od Sv. Kungote do Trat jih okrog 80 odstotkov nima do- volj sredstev, da bi plačali da- vek. Večina kmetov ni imela naprodaj skoraj nič, razen ne- kaj živine in vina. Tudi za la- stne potrebe nimajo takih za- log kot ob normalnih letinah. Suša je vzela kmetom dohodke, mnogim pa hkrati zvečala iz- datke.

Podzemno parkirišče v Mariboru

Gradbeno podjetje "Stav- bar" je začelo graditi podze- meljske parkirne prostore. Pod zemljo bo na voljo 56 parkirišč, ki bodo pod eno streho. Na strehi bodo zelenice, parkirišča na prostem in dohodi za tovor- na vozila. Vse naj bi bilo nared do 1. maja.

Za ribiče

Pri ribiški družini v Mari- boru so se odločili, da bodo od- slej redno vsako leto spusti- li v Dravo po več ton rib, pred- vsem koresljev, linjev, in kra- pov. S tem nameravajo pre- skusiti, ali se bo obneslo drs- tenje. V Dravo bodo vložili tudi some in amurje. Te ribe pomenijo novost v naših vodah.

Združeno podjetje v Murski Soboti

V Pomurju se že dalj časa pripravljajo na ustanovitev združenega podjetja. Sestav- ljeno naj bi bilo iz vseh kme- tijskih delovnih organizacij na tem področju. V to združeno podjetje naj bi se vključili kmetijski industrijski kombi- nat "Pomurka" iz Murske So- bote, kmetijske zadruge iz Len- dave, Ljutomera in Križevcev.

Odranci dobili vodo

Občani te, ene največjih va- si v lendavski občini, so odprli nov vodovod. Od 350 gospo- darstev, kot jih je v Odrancih jih je na vodovod priključenih 231.

Vsako gospodarstvo je mora- lo prispevati 2500 dinarjev in izkopati 50 metrov za vodovod- no omrežje. Vrednost načrta znaša brez električnega pri- klopca 620.000 dinarjev. Zgra- diti so morali tudi transforma- tor in 1300 metrov daljnovoda.

Ormož bo slavil 700-letnico

V drugi polovici junija 1973 bodo proslavili 700-letnico te- ga mesta z vrsto kulturnih, gospodarskih in športnih pri- reditev. Okvirni načrt za to proslavo so že naredili. Pripra- vili bodo tudi stalno razstavo o zgodovini Ormoža in izdali ka- talog arheoloških raziskav v ormoški občini z obdobja 1200 let pred Kristusom.

Napredek v Rušah

V tovarni dušika je začela obratovati peč za izdelovanje terosilicij. Proizvodnja te ne- pogrešljive zlitine v jeklarstvu bo odvisna precej od dobav električne energije. Obrat pod- jetja se bo s tem povečal za 16%. Po pogodbah imajo že zagotovljenih 1,5 milijona dol- jarjev. Vrednost letnega izvoza bodo s tem povečali za 30%.

Zastoj hladilniki v Sežani

V jamo za odpadke so vrgli domala 60 hladilnikov znam- ke "Ignis". Ko so domačini za to zvedeli, so se napotili k jami in vsak, ki je pač mogel, je iz- vlekel obtočen hladilnik in ga odpeljal domov. Ljudje se spra- šujejo, kako je mogoče, da se na tak način uničujejo dobrine ki bi bile še uporabne....

Vuzenica dobila novo šolo

Decembra so se učenci prese- lili v novo šolsko poslopje. Staro šolo v središču trga bodo ta- ko lahko preuredili v internat za oddaljene otroke. Vuzeni- ško csemletko obiskuje mnogo otrok s planinskih področij. Pozimi v visokem snegu težko hodijo domov. Bivanje v inter- natu bo brezplačno.

Maló, pa vendar preveč

Večina ameriških cigaret ima nekako 2% nikotina.

Ženske dobijo delo

Delo za žensko iščem izučeno šiviljo. Plačam po dogovoru. Pismene ponudbe na:

CAROLINA'S DRESSMAKING
129 E. Alvarado
Fallbrook, Calif. 92028
(29)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
Dobra 2-družinska, 5-5, prava cena za hitro prodajo, na E. 74 St. Kličite po 4. uri 845-1912 in vprašajte za Mary.
(29)

Lastnik prodaja

vso prenovljeno hišo blizu Ma- rije Vnebovzete v Collinwoodu. 2 in pol spalnice, preproge, rekr. soba, 2 in pol garaže. Cena pra- va. Kličite 289-6182 po 5. uri.
(29)

Lastnik prodaja

odlično 2-družinsko zidano hišo, 4-4, garaže, poploščena klet, več drugega, v okolici Arcade-Wa- terloo Rd. V nižjih 30-tih. Nič posrednikov. Kličite 261-3371.
(30)

Hiša naprodaj

Enodružinska hiša, 2 spalnici, klet, dvojna garaža, v fari sv. Lovrenca. Kličite 883-1049 po 5. uri pop.
(33)

Okolica Neff Rd.

Hiša naprodaj, 1 spalnica spodaj, 2 zgoraj, jedilnica, bakrene cevi, dvojna garaža, 75 čv. pročelja.
GEORGE KNAUSE Real Estate
819 E. 185 St. IV 1-9300
(30)

DRAMATSKO DRUŠTVO LILIJA

prisrčno vabi na

NAGRADNO MAŠKARADO

v soboto, 12. februarja 1972,

ob 8. uri zvečer

V SLOVENSKEM DOMU NA HOLMES AVE.

Najboljše maske bodo nagrajene.

Za ples bodo igrali "VESELI SLOVENC!"

Pridite vsi na to veselo pustovanje!

MATIJA MALESIC:

KRUH

POVEST SLOVENSKE KRAJINE

Pripovedujejo:

Tri ptičke so priletele iz Slovenskih gor. Pela je prva, pšenični klas je nosila v ključku druga, sladki grozdek je nosila v ključku tretja. — Preletele so Muro. Na Ravensko je sedla prva, na Dolinjsko je odletela druga, a tretja ni našla kraja, kamor bi sedla. Borovih gozdov po Goričkem je je bilo strah, po ravnini sta se že udomili tovarišici, vrniti se v Slovenske gorice ni marala. Prhutala je in iskala primerne kraja. Iskane in prhutanje jo je utrudilo in ožejalo. In je pozabila sladke jagode z grozdka, obran zešuljek ji je padel iz ključka. Prestrašila se je, ko se je zavedela, kaj je storila s svojim darom; žalost jo je prisilila, da se je skrila v borovih gozdovih na Goričkem.

Cuj petje po Ravenskem! V belih domovih pojejo, po belih cestah pojejo, po zelenih poljih pojejo, po belih vasičah pojejo. Saj ni bogatije, da bi se je človek objedel, saj ni belega kruha, da bi ga človek metal ptičkom pod nebom — ali človek živi! Dober je i soržičen, dober je i koruzni kruh, če ni belega! Lep je svet! Čemu bi bil človek na tem belem svetu čemerem?

Ej, da vidiš ravna polja na Dolinjskem, ko valovi po njih zlata pšenica! Pa da vidiš močene gradove sredi prostranih parkov, pa bogate vasi z belimi dvori, pa bele grofovske pristave, pa polne žitnice in kašče! Ravne bele ceste teko po ravnini, vitki jagredi in ponosne akacije jih spremljajo. Kočije drdajo po belih cestah, na obiske se vozijo sosede, ki so siti belega kruha.

Dosti je kruha po Dolinjskem in Ravenskem. Da imaš le košček zemlje — pa živiš! In grofu se ne pozna, če trikrat na dan nasiti vse, ki mu služijo.

Ni kruha na Goričkem. Tam je preveč ljudi, pečena zemlja pa je skopa, zelo skopa. In če imaš kos pečene zemlje — ne izvlečeš iz nje toliko, da bi nasitil svojo družino. Tam v daljni Ameriki sanjajo Goričanci o svojih domovih in borovih gozdovih; po ogrskih pustah in slavonskih ravninah škropijo svoj znoj Goričanci; ropotanje strojev po nemških tovarnah duši vzdihne Goričancev, ki iščejo kruha.

Zakaj, o ptička, zakaj nisi prinesla daru na Goričko?

Lahko tebi peti, Ravensko; lahko se tebi bahati, Dolinjsko! Skrb se plazi po Goričkem, pe-

tja ni, bahavosti ni. Siromakom po Dolinjskem in Ravenskem je gospod — grof; reže jim kruh grofovsko; po Goričkem je gospod — palir!

O, kako je grenak kruh, ki ga reže palir!

Prvo poglavje

PALIR RITOPER JE PRIJAZEN

Stefan Veren se solnči na klopici pred svojo bajto. Lepo nedeljsko popoldne je, polno toplega pomladanskega solnca. Pogled plava po nepregledni ravnini, ki leži pred njim ko na ulani. Bogati grofovski dvori se sopirijo med umetnimi nasadi; oele pristave so posejane po planjavi; ravne ceste spejo križem-kražem proti Muri, proti Radgoni, proti Soboti, na Dolinjsko, na Ravensko, na Goričko; ponnosne akacije spremljajo v ravnih vrstah ceste, vitki jagredi sanjajo ob njih; bele vasice — ko da se je zagnala jata belih golobov med goste sadovnjake; radgonski grad, Kapela, ljutomerske gorice žarijo v solncu, se bahajo v bogastvu. Tu doli po Ravenskem, tu doli po Dolinjskem, tu je dosti kruha, tam po Slovenskih goricah, tam po ljutomerskih korica, tam za Muro, tam za sivim pasom je bogastvo, je izobilje.

Goričko, Goričko! Peščene njivice po Goričkem dihaajo v napetem pričakovanju ko njihove gosposke tovarišice po ravnini. In vendar — ko berača pred grofom jih je sram. Razmeane med borovje, pripete na obronke gričev, stisnjene med borne kočje čakajo v brezupni nemoči na dan, ko jih bo gladila skrbna roka, ko jim bo govoril gospodar mehke besede in sadil svoj up po njih. S strahom čakajo na dan, ko jih bo klet, ker niso izpolnile upov, ker jih niso mogle.

Skrb ovija Verenovo glavo. Dva otroka se sučeta tam ob meji okoli kravice, ji tiščita gobec k zemlji in jo silita, da bi zaigriznila v velo, od snega poležano travico ter dala zvečer mleka. Stirje kričijo v bajti in prosijo mater kruha, belega kruha danes, ko je lepa, sveta nedelja; najmlajši steza iz zibelke roke po materi in vrešči, da gre skozi ušesa. Najbrže je lačen. Sedem jih je, sedem, ki prosijo mater kruha. Sedem! Ko se Veren vrne v jeseni z dela, jih bo osem.

Za oral zemlje, pečene zemljice je Verenove. Tesen ograj-

ček in hišica s hlevom brani, da niti celega pluga ne more obsejati. Pa devet ust in uste pri hišici, devet želodcev, ki bi jim niti neosoljena praprot ne škodila!

"Lepo ti je Bog dal, Veren!" Veren se zdrzne in dvigne glavo.

Palir Aleksander Ritoper krene s ceste proti klopici.

"Baš lepo, da mi ni mogel lepše!"

"Solnči se in nimaš skrbi". Ritoper prisede.

"Baš nobenih skrbi!" Veren si potegne z roko preko čela in se zagleda po Ravenskem.

Ritoperju je nerodno in ne ve prav, kako bi začel.

"Lepo je na tvoji klopici."

Veren molči.

"Tako prijetno sije semkaj solnce."

Veren molči.

"In ta razgled!"

Veren molči.

"Takega mesta ni na vsem mojem posestvu ko je ta tvoj prostorček."

Veren molči, gleda po Ravenskem, Ritoperja ne pogleda.

Ritoper sname klobuk z glave, si pogladi ozko plešo in vzdihne. "Ko bi mogel človek vsaj vsako nedeljo popoldne posedeti na tej klopici, gledati ta lepo svet in uživati v miru in brez skrbi solnčno gorkoto."

Veren ničesar ne reče in gleda po Dolinjskem.

"Pa imaš toliko skrbi... toliko skrbi, da včasih misliš, da ti poči glava. Novo hišo sezidam; s trgovino je križ na vasi; ljudje nimajo denarja za gostilno, naše njive ne rode ko po Dolinjskem in Ravenskem; poljsko delo je v rokah. Pogodbo sem sklenil na Ogrskem. Na pot bo treba. Skrb, skrbi, skrbi!" Ritoper si znova pogladi plešo in pogleda Verena.

Veren čuti pogled, pa se noče izdati in molči. Gleda po Dolinjskem.

"Saj pojdeš tudi letos na delo?" Ritoper prime Verena za ramo, ga streše in mu pogleda od blizu v oči.

"Pojdem že..." Veren strese Ritoperjevo roko s svoje rame.

"Saj moram!"

"Tudi jaz pojdem!" Kakor da je vzrastel iz zemlje stoji pred Ritoperjem Verenov Stefanček.

"Dovolj sem že močan! Sosedov Ludvik je slabši in manjši, pa pojde. Tudi jaz pojdem!"

Ritoper premeri z očmi trinajstletnega dečka, ki stoji na prstih, da bi bil večji in bi našel milost v palirjevih očeh. "Ti?" se začudi palir.

"Ali ne greš h kravi?" ga odganja oče.

"Kravo bo pasel Matjažek! Jaz pojdem letos na delo!"

"Brez mojega dovoljenja, kajne?" Veren skoči s klopice in nažene predrznega fantka.

"Če samo kilo pšenice zaslužim, bo pri nas zalegla!"

"Tiho! Ne vtikaj se v najine pomenke."

Ritoper se smeje. "Tvoja kri, Veren, čista tvoja kri."

Veren nejevoljno zamahne z roko.

"Pa ga vzemi s seboj! Pri kuhinji bi pomagal, vodo bi prina-

šal. Petdeset kil pšenice prina-

maknem k tvojemu zaslužku."

Veren ostro pogleda Ritoperju v oči. "Prezgodaj začne jesti grenak palirjev kruh, pa če gre šele z dvajsetim letom prvič na delo."

Ritoperju oster Verenov pogled in take besede niso po volji.

"I, no! Kakor veš in znaš! S teboj bi šel in bi ga imel vedno pred očmi, zato sem mislil..."

(Daije prihodnjič)

EUCLID POULTRY

EUCLID POULTRY, jedno očisteno piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KM 1-8187

ZA VALENTINOVO

poklonite svojim dragim

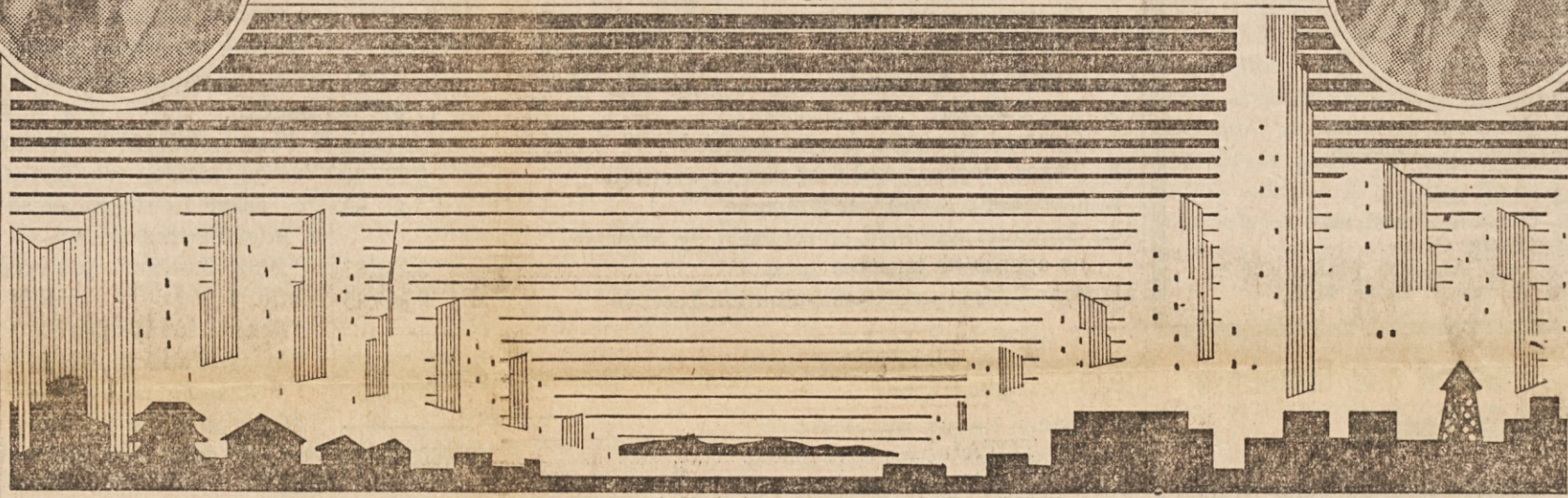
AMERIŠKO DOMOVINO

A SHORT COURSE ON LONG DISTANCE.

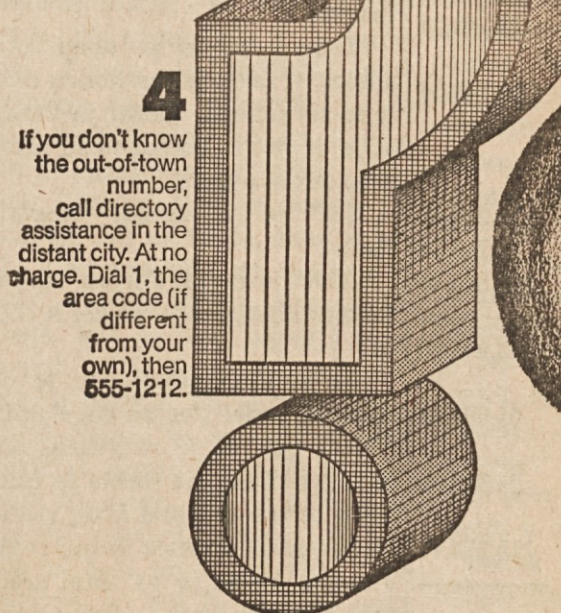
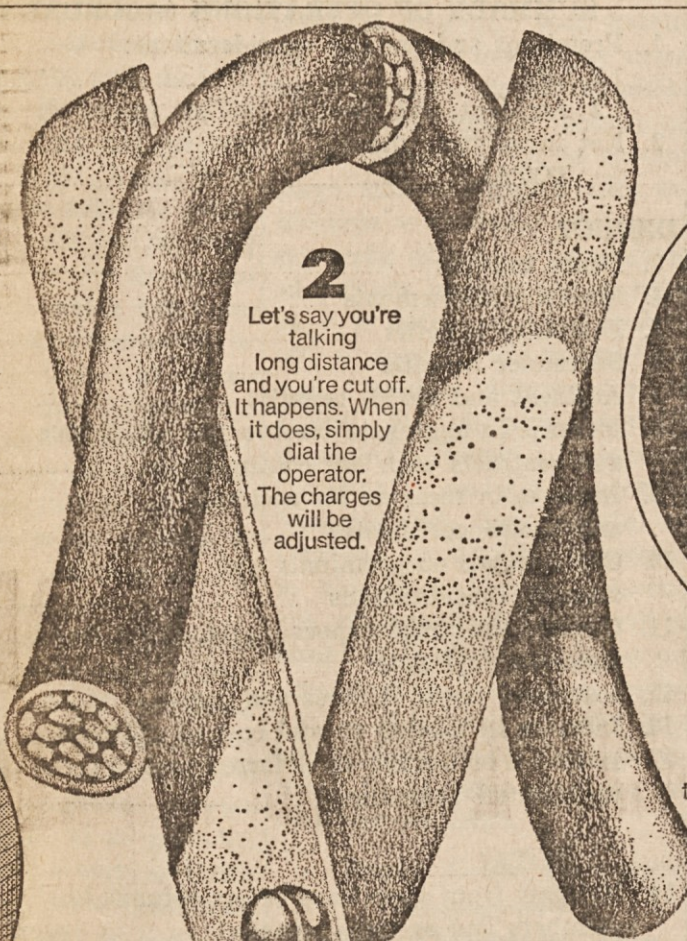
You can save money on long distance. Easy. Without giving up a single call. Here's how:

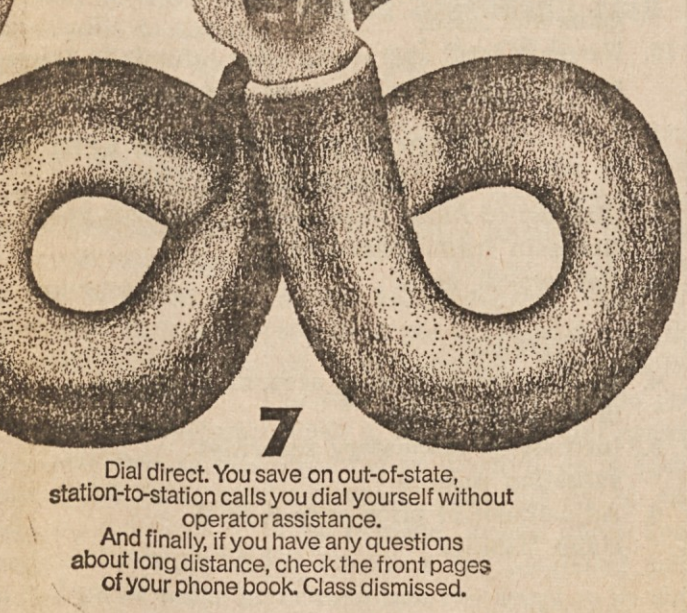
1 Call station-to-station. More often than not, calling person-to-person can cost three times as much.

2 Let's say you're talking long distance and you're cut off. It happens. When it does, simply dial the operator. The charges will be adjusted.

3 Know the best times to call. Remember, it's usually cheaper in the evening, even cheaper on weekends.

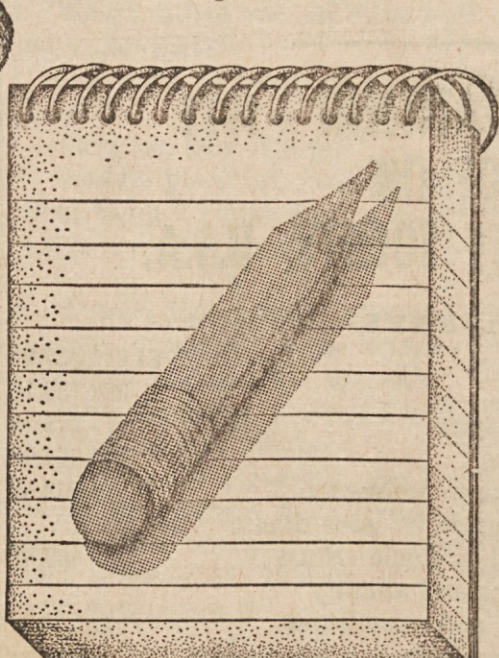
4 If you don't know the out-of-town number, call directory assistance in the distant city. At no charge. Dial 1, the area code (if different from your own), then 555-1212.

5 You're dialing direct and you dial the wrong number. Again, get in touch with the operator and explain what happened. You won't be charged for the call.

6 Plan your long distance calls in advance. Make notes, if you have to. You'll be amazed at the time (and money) you save.

7 Dial direct. You save on out-of-state, station-to-station calls you dial yourself without operator assistance. And finally, if you have any questions about long distance, check the front pages of your phone book. Class dismissed.

8 You're dialing direct and you dial the wrong number. Again, get in touch with the operator and explain what happened. You won't be charged for the call.

KRATEK POUK
ZA KLICE
V DALJAVO

Vi lahko prihranite denar pri klicih v daljavo. Z lahkoto. Ne da bi se odrekli enemu samemu klicu. Tu so navodila:

1 Kličite od postaje-do-postaje. Največkrat stane klic od osebe-do-osebe trikrat več.

2 Recimo, da govorite v daljavo in ste prekinjeni. To se zgodi. Kadar se, kličite enostavno operatorico. Stroški bodo prikriti.

3 Veste, kdaj je najboljši čas za poklice? Zapomnite si. Običajno je cenejšo zvečer, še cenejšo ob koncu tedna.

4 Če ne veste telefonske številke izven mesta, kličite za seznamsko pomoč v tistem kraju. Brezplačno. Najprej zavrtite 1, nato krajevno številko, če je različna od vaše, potem številko 555-1212.

5 Če ste klicali v daljavo in številka ni bila prava. Zopet se obrnite na operatorico in ji povejte, kaj se je zgodilo. Za klic se vam ne bo zaračunalo.

6 Za klice v daljavo se pripravite. Napravite zapiske, če so potrebni. Iznenadeni boste nad časom in denarjem, ki si ga boste s tem prihranili.

7 Kličite direktno. Prihranite pri izven državnih klicih, pri klicih od postaje-do-postaje, če kličite sami, brez operatorice.

8 In končno, če imate kakršnokoli vprašanje o klicih v daljavo, pogledajte na prve strani v vaši telefonski knjigi. Pouk končan!

IZKORISTITE
VREDNOST VAŠEGA
TELEFONA!

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN CRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

Ohio Bell

USE YOUR PHONE FOR ALL IT'S WORTH.